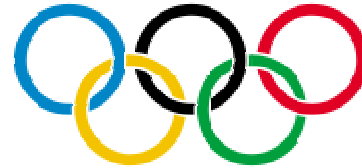

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Aan het begin van het nieuwe jaar vervolg ik maar mijn overpeinzingen over de wereld om mij heen. Een beetje meditatie af en toe kan geen kwaad.

Over de macht van de media

Vorige week eindigde ik mijn overpeinzingen met de woorden: “De media zijn machtig, maar ze hebben nog lang niet het besef dat zij hun macht dienen te gebruiken in dienst van de samenleving. Kijkcijfers en lezersaantallen zijn niet zaligmakend.” Op dat thema borduur ik wat verder.

Wat waren volgens onze media de drie grootste rampen van de afgelopen maanden? Gemeten aan de aandacht die ze eraan besteed hebben wordt het lijstje gevormd door de dood van een grensrechter, de zelfmoord van een vijftienjarig meisje en het sterven van een gestrande bultrug.

Ach, waarde lezer en lieve lezeres, u volgt het nieuws natuurlijk nauwgezet. U weet dus alles over die hongersnood in de Sahel met miljoenen slachtoffers. Of misschien ook niet, want dat nieuws haalde zelden de voorpagina of het NOS-journaal. De enige bron voor dit nieuws wordt gevormd door de acties die geld willen ophalen voor de bestrijding van dit soort rampen. Het laat mij een beetje filosoferen over de macht van de media die al te vaak wordt onderschat.

Het gebeurde in november 1956. Ik verbleef toen met mijn gade voor een internationaal congres enige tijd in Londen. Uiteraard las ik er de dagbladen. Je kon ze ook nauwelijks ontlopen met hun schreeuwerige koppen op de affiches van de krantenverkopers. Die koppen vertelden ons dat zich belangrijke gebeurtenissen afspeelden rond het Suezkanaal in Egypte. Franse en Engelse troepen waren daar geland en Israël was bezig de hele Sinaï te veroveren. Ergens op een binnenvagina stond dan nog een berichtje van tien regels over een volksoptocht in Boedapest.

Tot mijn verbazing merkte ik na terugkeer in het vaderland dat nu juist het nieuws uit Hongarije de

Nederlandse samenleving op haar grondvesten had doen trillen. Communistische partijgebouwen waren bestormd. Men had zelfs besloten de Olympische Spelen in Melbourne te boycotten. Nederland stond niet alleen in zijn boycot. Ook Spanje en Zwitserland weigerden mee te doen, terwijl China hetzelfde deed omdat Taiwan mee mocht doen. Cambodja, Egypte, Irak en Libanon namen niet deel omwille van de Suez-crisis.

Een halve eeuw later bood voorzitter Erica Terpstra de betrokken sporters namens het NOC*NSF haar verontschuldiging aan voor deze beslissing en de botte wijze waarop deze aan de sporters was meegedeeld. Ik herinner mij vooral het onthutsende besef dat de publieke opinie zo manipuleerbaar bleek.

Waarom zijn bloemen mooi?

Ik doe echt wel mijn best om de evolutietheorie te begrijpen. Maar het lukt me niet altijd. *Survival of the fittest*, dat snap ik nog wel. Af en toe ondergaat een soort door een straling vanuit het heelal een mutatie. Die blijkt dan het betreffende schepsel en zijn nakomelingen betere overlevingskansen te bieden. Zo ontstaat een nieuwe soort. Dat alles wordt biologisch bepaald, want leven is nu eenmaal overleven en voortplanten.

Maar hoe verklaar je dan ons gevoel voor schoonheid? We bewonderen de natuur, de bloemen en de vlinders. Heeft dat enig biologisch nut? Integendeel. We plukken de bloemen en laten ze verwelken in een vaas. Als we de kans krijgen prikken we de vlinders op voor onze verzameling. Onze bewondering is dodelijk voor ze. Waarom zit dat gevoel voor schoonheid in onze genen? Is het een erfenis uit de tijd dat we nog bijen waren? Toch een beetje raadselachtig allemaal.